

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Josef Kraus
Datum: 5.6. 2012
Škola: Integrovaná ZŠ a MŠ Trnová, Trnová 222,
okres Plzeň - sever
Šablona: V/2 - Inovace a zkvalitnění výuky
v oblasti přírodních věd
Číslo sady: 01
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Název sady: Přírodověda
Číslo DUM: 16

Název DUM: Lidské tělo – oběhová soustava

Metodický list - anotace:

Žák si osvojuje a třídí poznatky k tématu lidské tělo se zaměřením na oběhovou soustavu, učí se poznávat základní funkce oběhové soustavy, seznamují se se složením a funkcí krve. Poznávají rozdíl mezi tepnami a žilami. Dále si připomínají jakým způsobem chránit oběhovou soustavu, srdce. Poslední list je určený k upevnění získaného učiva. Tento materiál je určen pro žáky 5. ročníku.

Oběhová soustava

Oběhová soustava zajišťuje nepřetržitý průtok krve tělem.

Krev rozvádí po těle nezbytné živiny, kyslík a odvádí z těla nepotřebné a škodlivé látky

Části oběhové soustavy

a) Srdce

b) Cévy

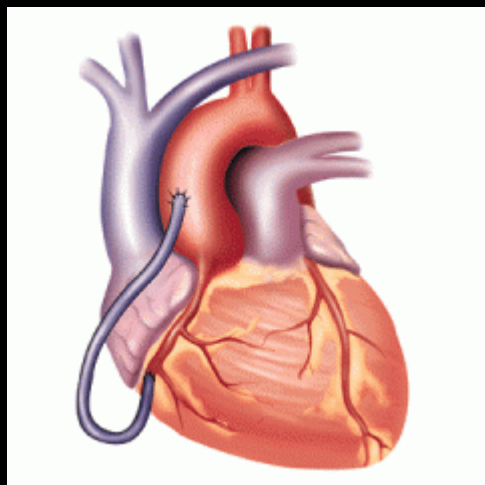

c) Krev

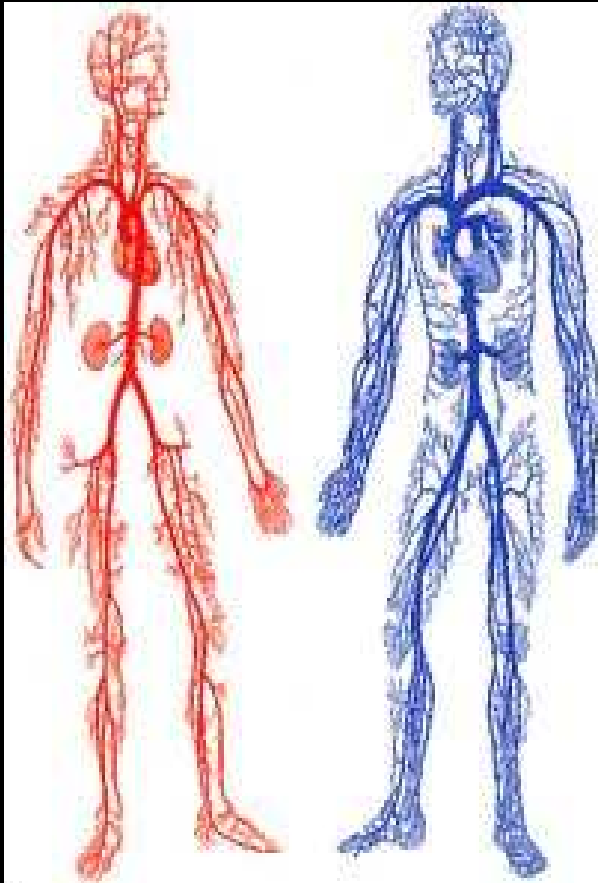
Srdce

Srdce je dutý sval, který pracuje jako pumpa

Nasává z těla krev bez kyslíku a s odpadními látkami, vede ji do plic, kde se krev zbavuje škodlivin a obohátí se kyslíkem. Okysličená krev jde z plic do srdce, které ji svými stahy žene do cév. Ty ji rozvádějí do celého těla. Tento koloběh se nepřetržitě opakuje po celý život.

Cévy

Tepny

Žíly

Cévy jsou jakési trubice, jimiž proudí krev tělem. Cévy, které vedou okysličenou krev od srdce se nazývají tepny (jasně červená barva krve). Směrem k srdci se pohybuje krev bez kyslíku cévami, které se nazývají žíly (tmavě červená barva krve).

Nejmenší cévy se nazývají vlásečnice.

Krev

Krev je červená tekutina, která plní velmi důležité funkce, rozvádí kyslík a živiny ke všem orgánům a z těla odvádí škodliviny.

Složení krve

- a) Krevní plazma
- b) Bílé krvinky
- c) Červené krvinky
- d) Krevní destičky

Složení krve

Krevní plazma

Je to žlutě zbarvená kapalina, ve které jsou rozpuštěné velmi důležité látky – **bílkoviny, soli, vitamíny**, apod., nezbytné pro organismus

Složení krve

Červené krvinky

Tyto krvinky obsahují červené krevní barvivo (*hemoglobin*), které má schopnost na sebe v plicích vázat kyslík a takto ho rozvádět po těle.

Složení krve

Bílé krvinky

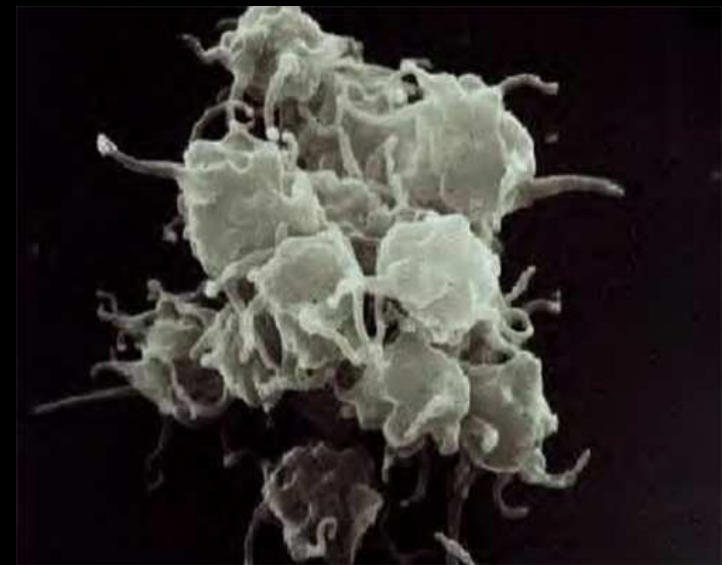

Bílé krvinky jsou nezbytné pro obranyschopnost organismu – zneškodňují viry, bakterie a jiné cizorodé látky.

Složení krve

Krevní destičky

Krevní destičky zajišťují srážlivost krve a zamezují tím úniku krve (vykrvácení) organismu v případě porušení cév.

POZOR !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

**Nemocem oběhové soustavy
můžeme předcházet
správnou životosprávou,
vyvarováním se škodlivým
vlivům – kouření, drogy,
stres, nesprávná výživa.**

Úkoly

1. Jak poznáme (podle barvy krve) jedná-li se o tepenné nebo žilní krvácení?
2. Co tvoří oběhovou soustavu?
3. Které hlavní složky obsahuje krev?
4. Jaký je rozdíl mezi tepnami a žílami?
5. Jakou úlohu mají bílé krvinky?
6. Jakou úlohu mají krevní destičky?

- *Autorem veškerého materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Kraus*